

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

KLASA: 041-01/21-03/37
URBROJ: 613-17-21-9
Šibenik, 2. prosinca 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Nezavisna lista
Stipe Petrina
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2020.	16
	Provedba naloga i preporuka	23

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Nezavisne liste Stipe Petrina (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U okviru materijalnih rashoda, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 16.099,00 kn, prijevoz (taksi-usluga) u iznosu od 3.500,00 kn i smještaj na službenom putu u iznosu od 1.636,00 kn evidentirani su na temelju računa dobavljača na kojima nisu navedene aktivnosti povodom kojih su računi sastavljeni, odnosno nije navedena aktivnost na koju se poslovni događaj odnosi (svrha ugošćivanja, službenog putovanja i korištenja taksi-usluga) te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Financijskim planom.

Pojedini računi dobavljača (najvećim dijelom računi za reprezentaciju), na temelju kojih je obavljeno evidentiranje poslovnih događaja, nisu prethodno ovjereni ni kontrolirani.

Troškovi oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 30.000,00 kn i uporabe privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.180,00 kn za izbornu promidžbu podmireni su s redovnog računa Stranke. Prema Ugovoru o zajedničkom nastupu na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru te zajedničkim programskim načelima iz lipnja 2020., navedeni troškovi za izbornu promidžbu trebali su biti plaćeni s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

U poslovnim knjigama za 2020. evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za donacije (pomoći) udruzi građana u iznosu od 5.100,00 kn, koji se odnose na 2019., te su trebali biti evidentirani u trenutku nastanka poslovnog događaja, odnosno u 2019.

Popis imovine i obveza nije cjelovit. Popisom nisu obuhvaćena potraživanja od dvije jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke koja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 78.529,00 kn te obveze (za financijske rashode) u iznosu od 1.751,00 kn. Obveze prema dobavljačima u iznosu od 187.357,00 kn popisane su u ukupnom iznosu, a ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled sudskih sporova u tijeku (a u poslovnim knjigama iskazane su obveze za usluge iz prethodnih godina u vezi s izbornom promidžbom za koje se vodi sudski spor u iznosu od 150.000,00 kn). (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj Skupštini u siječnju 2013. U Registar političkih stranaka upisana je u ožujku 2013. Sjedište Stranke je Rupe 11, Primošten.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom Stranke i Statutom. Stranka je također donijela Etički kodeks, Pravilnik o ustroju Nezavisne liste Stipe Petrina, Pravilnik o registraciji članova Stranke i Pravilnik o financijskom i materijalnom poslovanju Nezavisne liste Stipe Petrina.

Program Stranke donesen je na Osnivačkoj Skupštini u siječnju 2013. Temeljne zadaće Stranke su zalaganje za: zakonito funkcioniranje institucija javne vlasti; zabranu novog zaduživanja i smanjenje poreznog opterećenja građana; procjenu vrijednosti državne imovine; poništavanje pretvorbe i privatizacije i učinkovitu kontrolu podrijetla imovine; decentralizaciju; smanjenje birokratskog aparata i povećanje učinkovitosti; usklađivanje plaća dužnosnicima uz rezultate rada i uspješnost provođenja ekonomske politike; revidiranje plaća, povlaštenih mirovina i drugih financijskih beneficija zastupnika u Hrvatskom saboru, uvođenje obveze volontiranja svih vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; ravnomjerni razvoj Republike Hrvatske; uvođenje materijalne i kaznene odgovornosti političara za funkcije koje obnašaju i oduzimanje nelegalno stečene imovine; obvezu podnošenja polugodišnjih izvješća Vlade Republike Hrvatske o stanju nacije; reformu mirovinskog sustava; reviziju monetarne politike i uloge Hrvatske narodne banke te ukidanje valutne klauzule; angažiranje nezavisnih domaćih i stranih stručnjaka i menadžera, zabranu donošenja zakona u hitnom postupku kojima se odlučuje o strateškim interesima Republike Hrvatske; poticanje instrumenata direktne demokracije i promjenu kriterija za provođenje referendumata te poticanje gospodarskog rasta uz investicije u domaću proizvodnju.

Statut Stranke donesen je u prosincu 2014., a izmjene i dopune Statuta u siječnju 2017. i prosincu 2020. Statutom su utvrđene temeljne odredbe Stranke (između ostalog, naziv, sjedište, područje djelovanja i znak), članstvo, ustrojstvo, tijela Stranke, financiranje i sredstva za rad te druge odredbe u vezi s poslovanjem Stranke. Nadalje, Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu, a ustrojstvene oblike Stranke, koji nemaju svojstvo pravne osobe, čine Središnjica, gradska organizacija i dvije općinske organizacije. Članom Stranke postaje se potpisom pristupnice i upisom u Registar članova. Članstvo može biti redovno i počasno. Odluku o prijemu u redovno članstvo odnosno vraćanju u redovno članstvo donosi predsjednik Stranke, a o počasnom članstvu odlučuje Glavni odbor. Koncem 2020. Stranka je imala 173 člana.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke, Statutom su ustrojena sljedeća tijela: Skupština, Glavni odbor, Nadzorni odbor i predsjednik Stranke. Mandat članova tijela Stranke je četiri godine. Stručno i operativno tijelo Stranke je tajnik.

Skupština je najviše tijelo Stranke, koju čine svi članovi Stranke.

Određuje temeljna načela politike Stranke, donosi, mijenja i dopunjuje Statut, opće akte, deklaracije i rezolucije, temeljni Program Stranke, bira i razrješava predsjednika i potpredsjednika Stranke te članove Glavnog i Nadzornog odbora, razmatra i usvaja izvještaj o radu tijela Skupštine i Stranke, razmatra financijske izvještaje, odlučuje o dodjeli priznanja, određuje okvire i osnovne elemente politike koju Stranka treba voditi, donosi odluku o prestanku rada Stranke te daje suglasnost na godišnji program rada Stranke i financijski plan u roku od 90 dana od dana donošenja odluke Glavnog odbora, a svakako do isteka kalendarske godine za koju se program rada i financijski plan donose.

Glavni odbor Stranke je tijelo Stranke koje zajedno s predsjednikom Stranke rukovodi radom Stranke i koje u skladu s temeljnim Programom i Statutom Stranke odlučuje o svim pitanjima iz svoje nadležnosti. Ima pet članova, od kojih tri člana bira i razrješava dužnosti Skupština. Predsjednik i potpredsjednik Stranke članovi su Glavnog odbora. Glavni odbor utvrđuje godišnji program rada i financijski plan te njihove izmjene i dopune i u roku od 90 dana od dana donošenja putem predsjednika Glavnog odbora podnosi Skupštini na suglasnost, a svakako do kraja kalendarske godine za koju se program i plan donosi; dostavlja i objavljuje program rada odnosno financijski plan nadležnim tijelima; vodi evidenciju o donacijama Stranke i podnosi odgovarajuća izvješća; u suradnji s članovima Glavnog odbora i drugim članovima Stranke utvrđuje program Stranke za parlamentarne, regionalne i lokalne izbore; donosi odluke i zaključke Stranke; utvrđuje prijedlog Statuta i drugih akata koji podnosi Skupštini na usvajanje; određuje političke stavove Stranke; odlučuje o osnivanju ustrojstvenih oblika Stranke; razmatra i usvaja završni račun te planove i izvještaje o poslovnoj politici Stranke; prati i usmjerava rad drugih tijela Stranke i daje prijedloge za unaprjeđenje njihova rada; između svojih članova većinom glasova bira i razrješava tajnika Stranke i o tome obavještava Skupštinu; odlučuje o prijedlozima članova Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke odlučuje o udruživanju ili drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama i udruženjima; uspostavlja, razvija i unaprjeđuje suradnju s drugim političkim strankama, nezavisnim listama i istaknutim pojedincima; donosi odluku o promjeni sjedišta Stranke; većinom glasova potvrđuje odluku predsjednika Stranke o prestanku rada Stranke te obavlja i druge poslove koji nisu određeni kao poslovi drugog tijela Stranke.

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad zakonitošću akata koje donose tijela Stranke te utvrđuje njihovu suglasnost sa Statutom, a naročito nadzire primjenu odredaba Statuta, izvršavanje prava i obveza tijela Stranke, materijalno i financijsko poslovanje, ispravnost korištenja financijskih sredstava te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Nadzorni odbor ima tri člana, koje bira Skupština. O rezultatima obavljenog nadzora Nadzorni odbor dužan je izvještavati Skupštinu, Glavni odbor i druga tijela Stranke.

Predsjednik Stranke je i predsjednik Skupštine i Glavnog odbora.

Predstavlja i zastupa Stranku; rukovodi Strankom između sjednica Glavnog odbora; donosi odluke, zaključke i sklapa ugovore; daje punomoći; upravlja приходима i rashodima Stranke – novcem, nekretninama i pokretninama u vlasništvu Stranke; određuje strategiju medijske promidžbe Stranke; u skladu sa Statutom Stranke, na prijedlog Glavnog odbora u skladu s godišnjim programom rada Stranke donosi poseban program rada za parlamentarne, regionalne i lokalne izbore; saziva i predsjedava Skupštinom i sjednicama Glavnog odbora; brine se o izvršavanju odluka Skupštine i Glavnog odbora; promiče Stranku zajedno sa svim ostalim članovima Stranke; podnosi godišnje izvješće o svom radu Skupštini Stranke; kao član Glavnog odbora u ime Glavnog odbora donosi godišnji program rada i financijski plan te njihove izmjene i dopune i u roku od 90 dana od dana njihova donošenja podnosi ih Skupštini na suglasnost, a svakako do kraja kalendarske godine za koju se program i plan donose; po isteku poslovne godine podnosi financijska izvješća u ime i za račun Stranke nadležnim tijelima; predlaže donošenje te izmjenu i dopunu temeljnog Programa Stranke, Statuta odnosno drugih akata Stranke; donosi odluku o primanju novih članova Stranke i vraćanju članova kojima je prethodno na bilo koji način prestalo članstvo natrag u članstvo Stranke; donosi zaključak o brisanju članstva u Stranci zbog neaktivnosti članstva u organizacijskom obliku Stranke odnosno konstatira činjenice kandidature člana Stranke na nezavisnoj listi ili drugoj političkoj stranki mimo odluke tijela Stranke; donosi odluku o osnivanju ili raspuštanju organizacijskog oblika Stranke zbog neaktivnosti rada organizacijskog oblika Stranke; donosi odluku o prestanku rada Stranke i podnosi je Skupštini na usvajanje; donosi odluku o izlasku Stranke na izbore te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i drugim općim aktima Stranke. U radu mu pomaže potpredsjednik. Predsjednik Stranke u 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2021.) je Stipe Petrina.

Tajnik Stranke za Skupštinu i Glavni odbor obavlja: stručno-političke, organizacijske, administrativno-tehničke, financijske, protokolarne, informativne (odnosi s javnošću, politički marketing) i druge poslove u skladu sa Statutom.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis. U 2020. Stranka nije imala zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o financijskom i materijalnom poslovanju Nezavisne liste Stipe Petrina (iz prosinca 2013.), određeno je da je za materijalno i financijsko poslovanje Stranke odgovoran predsjednik Stranke. Tajnica Stranke obavlja administrativne, tehničke, pravne, organizacijske i ostale poslove Stranke na temelju ugovora o djelu, a vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu. Stranka nema zaposlenika. Nadzorni odbor Stranke obavlja nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem te o svojim nalazima i zaključcima podnosi izvješće Skupštini Stranke.

Etičkim kodeksom (iz lipnja 2013.) uređena su načela ponašanja, zabrana diskriminacije, upotreba službenog znaka, način komunikacije i pružanja informacija te druga pitanja vezana za postupanje članova Stranke. Nadalje, određeno je da je svaki član Stranke dužan poštovati Statut, Etički kodeks, Program Stranke i druge akte Stranke. Stranka u 2020. nije imala slučajeve prijave kršenja pravila Etičkog kodeksa.

Komunikacija Stranke s članovima Stranke i zainteresiranom javnošću obavlja se neposredno na pojedinačnim sastancima i putem sredstava komunikacije (mrežne stranice Stranke, društvene mreže, elektronička pošta i telefon). Na mrežnim stranicama Stranke, između ostalog, objavljeni su Statut Stranke, Etički kodeks, Pravilnik o financijskom i materijalnom poslovanju, Pravilnik o registraciji članova, Pristupnica te podaci za kontakt.

Planiranje

Skupština Stranke je u prosincu 2019. donijela Program rada i Financijski plan za 2020., a u prosincu 2020. donijela je I. izmjenu i dopunu Programa rada i Financijskog plana.

I. izmjenom i dopunom Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 273.287,00 kn, rashodi u iznosu od 386.103,00 kn te je planiran manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 112.816,00 kn. S obzirom na to da je preneseni višak prihoda iz prethodnih godina planiran u iznosu od 940.659,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 827.843,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 257.215,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) od građana i kućanstava u iznosu od 16.000,00 kn i prihode od financijske imovine u iznosu od 72,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 183.652,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 137.167,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 19.893,00 kn, financijske rashode u iznosu od 17.483,00 kn, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 16.099,00, kazne u iznosu od 11.300,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 509,00 kn.

Program rada za 2020. te I. izmjena i dopuna Programa rada sadrže ciljeve i aktivnosti koje Stranka planira obaviti u 2020., u vezi s promocijom Stranke na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, radom na terenu i održavanjem kontakata sa zainteresiranom javnošću, ostvarivanjem programskih ciljeva u područjima u kojima Stranka ima nositelje vlasti odnosno vijećnike u predstavničkim tijelima Općine Primošten, Grada Šibenika i Šibensko-kninske županije, širenjem suradnje sa srodnim političkim strankama i nezavisnim listama, kao i s Udrugom nezavisnih, pripremom i izlaskom na parlamentarne izbore, promjenom vizualnog identiteta Stranke, izmjenom Statuta Stranke, izradom knjige i brošure o političkom radu Stranke te edukacijom članova Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni financijski izvještaji s propisanim priložima (Program rada i Financijski plan te izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana za 2020. i Izvještaj o primljenim donacijama) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju dodatno su dostavljeni u propisanom roku: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu, Izvještaj o primljenim donacijama za 2020. te potvrda Financijske agencije o preuzetom izvještaju, u elektroničkom obliku (e-poštom). Također, Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (kolovoz 2021.) dostavljeni i Program rada i Financijski plan za 2020. te I. izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana, koje je usvojila Skupština Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 194.780,00 kn, što je 350.384,00 kn ili 64,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 78.507,00 kn ili 28,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	545.070,00	178.686,00	32,8
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	16.000,00	-
3.	Drugi prihodi	94,00	94,00	100,0
	Ukupni prihodi	545.164,00	194.780,00	35,7

Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 178.686,00 kn ili 91,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Drugi prihodi (prihodi od dobrovoljnih priloga / donacija fizičkih osoba i financijske imovine) iznose 16.094,00 kn ili 8,3 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, najznačajnije odstupanje odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su ostvareni manje za 366.384,00 kn ili 67,2 % jer su u 2019. doznačena neuplaćena sredstva iz prijašnje godine te su za 2020. manje uplaćena sredstva za redovito financiranje Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 178.686,00 kn odnose se na prihode iz proračuna Šibensko-kninske županije u iznosu od 66.359,00 kn, Općine Primošten u iznosu od 61.630,00 kn i Grada Šibenika u iznosu od 50.697,00 kn. Navedeni prihodi odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje rada Stranke, a ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2020. Prema odredbama navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici.

Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Stranka je na redovnim izborima članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, koji su održani u svibnju 2017., osvojila deset vijećničkih mjesta u Općinskom vijeću Općine Primošten, sedam vijećničkih mjesta u Skupštini Šibensko-kninske županije te tri vijećnička mjesta u Gradskom vijeću Grada Šibenika.

Sredstva su doznačavana od Šibensko-kninske županije i Općine Primošten prema odlukama predstavničkih tijela te od Grada Šibenika prema zaključku gradonačelnika. Od Šibensko-kninske županije doznačena su u cijelosti tromjesečno u jednakim iznosima, od Općine Primošten odjednom za dva tromjesečja, a od Grada Šibenika za tri tromjesečja u jednakim iznosima.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 16.000,00 kn ostvareni su od dobrovoljnih priloga (donacija) u novcu od dvije fizičke osobe u pojedinačnim iznosima od 8.000,00 kn za financiranje redovne političke aktivnosti na temelju zaključenih ugovora u prilogu kojih su izjave fizičkih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde o primitku.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 94,00 kn odnose se na prihode od kamata za depozite po viđenju.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 433.765,00 kn, što je 238.930,00 kn ili 122,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 47.662,00 kn ili 12,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	183.103,00	257.273,00	140,5
1.1.	Drugi materijalni rashodi	183.103,00	257.273,00	140,5
2.	Rashodi amortizacije	10.638,00	10.408,00	97,8
3.	Financijski rashodi	1.094,00	17.617,00	1 610,3
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	137.167,00	-
5.	Drugi rashodi	0,00	11.300,00	-
	Ukupni rashodi	194.835,00	433.765,00	222,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	545.164,00	194.780,00	35,7
	Višak prihoda	350.329,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	238.985,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 257.273,00 kn ili 59,3 % i rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 137.167,00 kn ili 31,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski i drugi rashodi) iznose 39.325,00 kn ili 9,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su više ostvareni materijalni rashodi za 74.170,00 kn ili 40,5 %, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zakup javnih površina za postavljanje panoa. Također, u 2020. ostvareni su rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 137.167,00 kn koji u prethodnoj godini nisu ostvareni.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 257.273,00 kn odnose se na rashode za zakupnine u iznosu od 84.603,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 64.887,00 kn, druge usluge u iznosu od 41.661,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 25.217,00 kn, naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 23.997,00 kn, rashode za reprezentaciju u iznosu od 16.099,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 509,00 kn i računalne usluge u iznosu od 300,00 kn.

Rashodi za zakupnine u najvećem dijelu u iznosu od 84.483,00 kn odnose se na zakup javnih površina za postavljanje jumbo panoa.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 64.887,00 kn, a odnose se na ugovor o djelu u iznosu od 48.687,00 kn i ugovor o vođenju računovodstvenih poslova u iznosu od 16.200,00 kn.

Rashodi za ugovor o djelu ostvareni u iznosu od 48.687,00 kn odnose se na ugovor o djelu iz travnja 2017. te dodatke ugovoru iz travnja 2018. i travnja 2019. zaključene s tajnicom Stranke za obavljanje administrativnih, tehničkih, pravnih, organizacijskih i ostalih poslova. Ugovorena je mjesečna naknada u netoiznosu od 2.500,00 kn na rok od 12 mjeseci te automatsko produženje ugovora na isti rok ako ga nijedna od ugovornih strana ne otkaže. Za naknade po ugovoru o djelu obračunana su sva propisana davanja.

Rashodi za ugovor o vođenju računovodstvenih poslova ostvareni u iznosu od 16.200,00 kn odnose se na ugovor o vođenju računovodstvenih poslova zaključen u ožujku 2017. na neodređeno vrijeme s obrtom za vođenje knjigovodstva. Ugovorena je cijena usluge u netoiznosu od 1.250,00 kn mjesečno, a dodatne usluge obračunavaju se prema cjeniku. Rashodi za navedene usluge su ostvareni i plaćeni na temelju ispostavljenih računa.

Rashodi za druge usluge ostvareni su u iznosu od 41.661,00 kn i odnose se na troškove oglašavanja na društvenim mrežama, tisak materijala, otkup fotografija (neograničeno korištenje na društvenim mrežama) i registraciju domene za službenu stranicu Stranke.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 25.217,00 kn najvećim dijelom odnose se na usluge mobitela i interneta u iznosu od 21.717,00 kn, a mobitele koriste predsjednik i tajnica Stranke.

Naknade osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu od 23.997,00 kn i odnose se na naknade troškova službenih putovanja (dnevnice, prijevoz i smještaj) predsjedniku i tajnici Stranke.

Rashodi za reprezentaciju ostvareni su u iznosu od 16.099,00 kn, a odnose se na redovan tekući trošak Stranke (konzumaciju hrane i pića).

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu 10.408,00 kn, a odnose se na obračun amortizacije dugotrajne materijalne imovine (računala i računalna oprema i komunikacijski uređaj) primjenom propisanih stopa.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 17.617,00 kn odnose se na zatezne kamate u iznosu od 16.422,00 kn na temelju presude Visokog trgovačkog suda u Zadru zbog neispunjenja ugovornih obveza te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.195,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 137.167,00 kn, a u vrijednosno najznačajnijem iznosu od 132.068,00 kn odnose se na donaciju koju je Stranka uplatila na račun druge političke stranke na temelju Ugovora o zajedničkom nastupu na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru te zajedničkim programskim načelima iz lipnja 2020.

Prema navedenom Ugovoru, ugovorne strane (Živi zid, Promijenimo Hrvatsku, Akcija mladih, Hrvatska seljačka stranka – Stjepan Radić, Stranka Ivana Pernara, Hrvatska stranka svih čakavaca, kajavaca i štokavaca, Zagorska stranka za Zagreb i Stranka) obvezale su se na redovnim izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru koji su održani 5. srpnja 2020. nastupiti zajednički u okviru zajedničke liste za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Nadalje, ugovoreno je da će, sukladno članku 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, poseban zajednički račun za financiranje izborne promidžbe biti već postojeći račun koji je otvorila politička stranka Živi zid. Ugovorne stranke suglasno su utvrdile da će s navedenog računa podmirivati sve troškove za IX. izbornu jedinicu, a za koje im prethodno Stranka doznači namjenska sredstva i to odmah po doznaci sredstava prema uputi Stranke.

Također, ugovoreno je da Stranka ima slobodu odlučivanja o načinu i visini troškova promidžbe u IX. izbornoj jedinici te ugovorne strane ni na koji način neće osporiti svrhu i namjenu uplaćenih sredstava, odnosno da će Živi zid, kao politička stranka koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe, za IX. izbornu jedinicu, s računa u roku od najmanje jednog dana od primitka prihvata ponude odnosno računa ponuditelja ili obavijesti Stranke, izvršiti isplatu traženih, a prethodno od Stranke uplaćenih sredstava za podmirivanje troškova izborne promidžbe.

Stranka je u 2020. političkoj stranci Živi zid uplatila sedam donacija u pojedinačnim iznosima od 3.100,00 kn do 33.520,00 kn. Za svaku donaciju, uz izvode iz poslovne banke, priloženi su pripadajući računi koji su ispostavljeni na ime političke stranke Živi zid (emitiranje radijskih spotova i reklamnih poruka, izrada plakata, promidžbeni materijal, tisak jumbo plakata, objava članaka, emitiranje TV spotova i troškovi ugošćivanja). Stranka nije osvojila zastupnički mandat u Hrvatskom saboru, kao ni ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 11.300,00 kn i odnose se na rashode za naknade štete pravnim i fizičkim osobama (na temelju prekršajnog naloga Općinskog državnog odvjetništva i presude Općinskog suda u Šibeniku zbog kršenja odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu) u iznosu od 11.000,00 kn i druge nespomenute rashode (troškovi izdavanja prekršajnog naloga) u iznosu od 300,00 kn.

– Višak/manjak prihoda

Manjak prihoda za 2020. iznosi 238.985,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 940.659,00 kn te je iskazan višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 701.674,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 969.310,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	35.917,00	25.508,00	71,0
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	35.917,00	25.508,00	71,0
2.	Financijska imovina	1.085.992,00	943.802,00	86,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.085.992,00	865.273,00	79,7
2.2.	Potraživanja za prihode	0,00	78.529,00	-
	Ukupno imovina	1.121.909,00	969.310,00	86,4
3.	Obveze	181.250,00	267.636,00	147,7
3.1.	Obveze za rashode	181.250,00	189.108,00	104,3
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	78.528,00	-
4.	Vlastiti izvori	940.659,00	701.674,00	74,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.121.909,00	969.310,00	86,4

Vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) u iznosu od 25.508,00 kn odnosi se na vrijednost uredske opreme i namještaja, komunikacijske opreme te opreme za druge namjene.

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, nefinancijska imovina manja je za 10.409,00 kn ili 29,0 % zbog izvršenog ispravka vrijednosti (amortizacije).

Financijska imovina iskazana u iznosu od 943.802,00 kn odnosi se na novac u banci u iznosu od 858.819,00 kn i u blagajni u iznosu od 6.454,00 kn te potraživanja za prihode u iznosu od 78.529,00 kn. Spomenuta potraživanja (78.529,00 kn) u cijelosti se odnose na potraživanja od dvije jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje Stranke za 2020., a naplaćena su do početka travnja 2021.

Obveze iskazane koncem 2020. u iznosu od 267.636,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 187.357,00 kn (najvećim dijelom odnose se na obveze za usluge iz prethodnih godina u vezi s izbornom promidžbom u iznosu od 150.000,00 kn za koje se vodi sudski spor), prihode budućih razdoblja (od Grada Šibenika i Općine Primošten za redovito godišnje financiranje Stranke) u iznosu od 78.528,00 kn i obveze za financijske rashode u iznosu od 1.751,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza, do konca kolovoza 2021. podmirene su obveze u iznosu od 31.900,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu od 701.674,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 28. lipnja do 2. prosinca 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Statut i Program Stranke
6. Godišnji program rada i Financijski plan za 2020.
7. Etički kodeks (lipanj 2013.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, Program rada, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje te prihode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Pravilnikom o financijskom i materijalnom poslovanju Nezavisne liste Stipe Petrina (iz prosinca 2013.), određeno je da je za materijalno i financijsko poslovanje Stranke odgovoran predsjednik Stranke. Tajnica Stranke obavlja administrativne, tehničke, pravne, organizacijske i ostale poslove Stranke na temelju ugovora o djelu (između ostalog, pisanje programa za izbore, izrada prijedloga godišnjeg programa rada i financijskog plana, korespondencija s tijelima javne vlasti, podnesci i očitovanja za sudske i prekršajne postupke i promidžba Stranke), a vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu. Stranka nema zaposlenika. Nadzorni odbor Stranke obavlja nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem te o svojim nalazima i zaključcima podnosi izvješće Skupštini Stranke. U prosincu 2020. sastavio je Izvješće o obavljenom nadzoru materijalno-financijskog poslovanja Stranke za razdoblje od 1. siječnja do 19. prosinca 2020., koje je usvojila Skupština Stranke. U navedenom Izvješću dane su preporuke u vezi s naplatom prihoda od jedinica lokalne samouprave (Grada Šibenika i Općine Primošten), rezerviranjem sredstava za sudske sporove, naplatom potraživanja po sudskim sporovima i rokovima zastare, evidentiranjem i plaćanjem računa u trenutku nastanka poslovnog događaja, unošenjem podataka u informacijski sustav za nadzor financiranja te sadržajem financijskog plana.

S obzirom na uočene nepravilnosti i propust u područjima računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja (evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza nije cjelovit te sadržaj Bilješki uz financijske izvještaje), programa rada (nisu navedeni rashodi prema vrstama i iznosima potrebnim za njihovo provođenje) te prihoda (vođenje propisanih evidencija vezanih za donacije) i preporuke Nadzornog odbora, potrebno je osigurati materijalno i financijsko poslovanje Stranke na temelju točne i uredne dokumentacije, kao i pratiti izvršenje preporuka Nadzornog odbora. Posljedice nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih financijskih kontrola su, između ostalog, i nepravilnosti utvrđene u prethodno navedenim područjima.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje razvijati sustav unutarnjih kontrola te poduzeti aktivnosti kako bi se pratilo izvršenje preporuka Nadzornog odbora u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.

1.2. Stranka je prihvatila Nalaz Državnog ureda za reviziju.

2. Program rada

2.1. Doneseni su Program rada za 2020. te I. izmjena i dopuna Programa rada koji sadrže aktivnosti koje Stranka planira obaviti u 2020. Uz planirane aktivnosti navedeni su izvori financiranja i planirana sredstva, a nisu navedeni rashodi prema vrstama i iznosima potrebnim za njihovo provođenje.

Stranka ne prati ostvarenje godišnjeg programa rada po aktivnostima, iznosima i izvorima financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te pratiti ostvarenje programa rada po aktivnostima, iznosima i izvorima financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

2.2. Stranka je prihvatila Nalaz Državnog ureda za reviziju.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Utvrđene su nepravilnosti u vezi s evidentiranjem poslovnih događaja, popisom imovine i obveza te financijskim izvještajima.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U okviru materijalnih rashoda, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 16.099,00 kn, prijevoz (taksi-usluga) u iznosu od 3.500,00 kn i smještaj na službenom putu u iznosu od 1.636,00 kn evidentirani su na temelju računa dobavljača na kojima nisu navedene aktivnosti povodom kojih su računi sastavljeni, odnosno nije navedena aktivnost na koju se poslovni događaj odnosi (svrha ugošćivanja, službenog putovanja i korištenja taksi-usluga) te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Financijskim planom. Prema odredbi članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Pojedini računi dobavljača (najvećim dijelom računi za reprezentaciju), na temelju kojih je obavljeno evidentiranje poslovnih događaja, nisu prethodno ovjereni ni kontrolirani.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Nadalje, kako bi knjigovodstvene isprave bile vjerodostojne, trebaju biti sastavljene na način da bude vidljiva svrha korištenja financijskih sredstava jer političke stranke mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi kako bi se potvrdilo da su sredstva korištena radi ostvarenja ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i referenduma.

U okviru rashoda za druge usluge evidentiran je trošak oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 30.000,00 kn na kojem je navedeno da se odnosi na organizaciju, pripremu videoporuka Stranke i oglašavanje na društvenim mrežama od 24. lipnja do 3. srpnja 2020. u iznosu od 30.000,00 kn. Prema pisanom očitovanju Stranke, troškovi oglašavanja odnose se na redovnu promidžbu Stranke koju Stranka može provoditi tijekom cijele godine. Iako je Stranka navedeno navela u svom pisanom očitovanju, u prilogu uz račun (e-poruka predsjednika Stranke računovođi), između ostalog, navedeno je da se spomenuti račun odnosi na kampanju za parlamentarne izbore.

Također, troškovi uporabe osobnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.180,00 kn isplaćeni su iz blagajne Stranke na temelju pet naloga za službeno putovanje i obračuna putnih troškova za razdoblje od 27. lipnja do 2. srpnja 2020. U navedenim nalozima za službeno putovanje kao svrha putovanja navedeni su sučeljavanje kandidata za IX. izbornu jedinicu i predizborna kampanja za parlamentarne izbore.

S obzirom na to da su spomenuti troškovi izravno povezani s izbornom promidžbom, trebalo ih je podmiriti s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe i evidentirati u okviru rashoda za donacije (pomoći) kako je utvrđeno Ugovorom o zajedničkom nastupu na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru te zajedničkim programskim načelima, koji je Stranka u lipnju 2020. zaključila s drugim političkim strankama (Živi zid, Promijenimo Hrvatsku, Akcija mladih, Hrvatska seljačka stranka – Stjepan Radić, Stranka Ivana Pernara, Hrvatska stranka svih čakavaca, kajkavaca i štokavaca i Zagorska stranka). Navedenim Ugovorom, između ostalog, ugovoreno je da će, sukladno članku 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, poseban zajednički račun za financiranje izborne promidžbe biti već postojeći račun koji je otvorila politička stranka Živi zid. Ugovorne stranke suglasno su utvrdile da će s navedenog računa podmirivati sve troškove za IX. izbornu jedinicu, a za koje im prethodno Stranka doznači namjenska sredstva i to odmah po doznaci sredstava prema uputi Stranke.

Također, ugovoreno je da Stranka ima slobodu odlučivanja o načinu i visini troškova promidžbe u IX. izbornoj jedinici te ugovorne strane ni na koji način neće osporiti svrhu i namjenu uplaćenih sredstava, odnosno da će Živi zid, kao politička stranka koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe, za IX. izbornu jedinicu, s računa u roku od najmanje jednog dana od primitka prihvatane ponude odnosno računa ponuditelja ili obavijesti Stranke, izvršiti isplatu traženih, a prethodno od Stranke uplaćenih sredstava za podmirivanje troškova izborne promidžbe.

Stranka je političkoj stranci Živi zid prema navedenom ugovoru uplatila donacije u ukupnom iznosu od 137.167,00 kn za troškove financiranja izborne promidžbe (evidentirani su na rashodima za donacije/pomoći) u okviru kojih nisu spomenuti troškovi oglašavanja na društvenim mrežama i troškovi uporabe osobnog vozila za izbornu promidžbu.

Odredbama članka 30. i 36. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da se troškovima izborne promidžbe smatraju troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasuju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa. Nadalje, politička stranka dužna je otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za svake pojedine izbore na kojima sudjeluje, između ostalog, na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor (jedan poseban račun), a kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe dužna je otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja Državnom izbornom povjerenstvu.

Državni ured za reviziju nalaže sve troškove izborne promidžbe podmirivati s posebnog računa otvorenog za financiranje izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te zaključenim koalicijskim ugovorom.

U poslovnim knjigama za 2020. evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 5.100,00 kn, koji se odnose na 2019., te su trebali biti evidentirani u trenutku nastanka poslovnog događaja, odnosno u 2019. Predsjednik Stranke je u prosincu 2019. donio odluku o dodjeli donacije udruzi građana za potrebe promoviranja Stranke – organizacija Primoštenske fažolijade 2019. Navedena donacija uplaćena je udruzi u 2020. Odredbom članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za donacije (pomoći) evidentirati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Popis imovine i obveza

Zakonski predstavnik Stranke imenovao je u prosincu 2020. povjerenstvo za popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2020.

Popisom imovine i obveza za 2020. obuhvaćena je proizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 74.382,00 kn (nabavna vrijednost), sitni inventar u vrijednosti od 20.477,00 kn, novčana sredstva u poslovnoj banci u iznosu od 858.819,00 kn i u blagajni u iznosu od 6.454,00 kn te obveze prema dobavljačima u iznosu od 187.357,00 kn. Podaci o popisu dugotrajne proizvedene imovine i sitnog inventara uneseni su u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima.

Popis imovine i obveza nije cjelovit, jer popisom nisu obuhvaćena potraživanja od dvije jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke koja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 78.529,00 kn te obveze (za financijske rashode) u iznosu od 1.751,00 kn. Obveze prema dobavljačima u iznosu od 187.357,00 kn popisane su u ukupnom iznosu, a ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Financijski izvještaji

Financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) za 2020. s propisanim priložima (Program rada i Financijski plan za 2020. te izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana i Izvještaj o primljenim donacijama) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Dodatno su Državnom uredu za reviziju dostavljeni u propisanom roku i: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu, Izvještaj o primljenim donacijama za 2020. te potvrda Financijske agencije o preuzetom izvještaju, u elektroničkom obliku (e-poštom). Također, Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (kolovoz 2021.) dostavljeni i Program rada i Financijski plan za 2020. te I. izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana, koje je usvojila Skupština Stranke.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled sudskih sporova u tijeku (a u poslovnim knjigama iskazane su obveze za usluge iz prethodnih godina u vezi s izbornom promidžbom za koje se vodi sudski spor u iznosu od 150.000,00 kn). Također, nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Odredbom članka 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da godišnji financijski izvještaj, zajedno s propisanim priložima, političke stranke dužne su dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

Odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da Bilješke uz Bilancu obvezno sadrže pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku) te pregled stanja i rokova dospjeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (*leasing*).

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i dostavljanje Bilješki uz Bilancu s propisanim obveznim podacima Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

3.2. *Stranka je prihvatila Nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za rashode za reprezentaciju, prijevoz (taksi-usluga) i smještaj na službenom putu, odnosno račune na kojima nisu navedene aktivnosti povodom kojih su sastavljeni, a iz kojih podataka se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Financijskim planom i vezano za nalaz da računi dobavljača nisu prethodno ovjereni ni kontrolirani, u Očitovanju navodi da su predstavnici Stranke upućivali na to da su troškovi bili vezani isključivo za provođenje programa Stranke i angažman na izborima, a što je sve detaljno opisano u Izvješću Nadzornog odbora Stranke, posebice na 4. stranici Izvješća, jer je Nadzorni odbor sukladno svojim ovlastima vršio nadzor poslovanja Stranke te prikupljao podatke od ovlaštenih osoba Stranke, dok iz medija (naknadno dostavljenih dokaza – fotografija i medijskog sadržaja) proizlaze dokazi o navedenim radnjama.*

U odnosu na troškove oglašavanja na društvenim mrežama i uporabu privatnog vozila u službene svrhe za izbornu promidžbu koji su podmireni s redovnog računa Stranke i nalaz da su trebali biti plaćeni s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe, navodi da je Stranka isticala da se navedeno odnosi na prethodno izvršeni i ugovoreni odnos.

U vezi sa zaključkom da su u poslovnim knjigama za 2020. rashodi za donacije (pomoći) udruzi građana koji se odnose na događaj iz 2019. trebali biti evidentirani u trenutku nastanka poslovnog događaja, odnosno u 2019., u Očitovanju navodi da su evidentirani u trenutku kada je donacija plaćena.

4. Prihodi

4.1. Prihodi su ostvareni u iznosu od 194.780,00 kn, što je 350.384,00 kn ili 64,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 178.686,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 16.000,00 kn i druge prihode u iznosu od 94,00 kn.

Prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija) ostvareni su za financiranje redovite političke aktivnosti Stranke. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) ne vodi se evidencija o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti na propisanom obrascu.

Odredbom članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, propisano je da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti.

Prema odredbi članka 2. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, političke stranke evidenciju o primitku donacija vode kronološki na Obrascu EV-D-RPA koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje evidencije o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

4.2. Stranka je prihvatila Nalaz Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalog i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redn i broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Godišnji program rada	2019.	Pri donošenju godišnjeg programa rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	23. 12. 2020.	djelomično provedeno
2.	Financijski izvještaji	2019.	Sastavljati i dostavljati financijske izvještaje na način i u roku u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima koji uređuju neprofitno računovodstvo.	1. 3. 2021.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih preporuka koje su djelomično provedene daje se u nastavku.

- U Programu rada za 2020. i 2021. navedeni su izvori financiranja, a nisu navedeni rashodi prema vrstama i iznosima potrebnim za njihovo provođenje.
- Financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) za 2020. s propisanim priložima (Program rada i Financijski plan za 2020. te izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana i Izvještaj o primljenim donacijama) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Dodatno su Državnom uredu za reviziju dostavljeni u propisanom roku i: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu, Izvještaj o primljenim donacijama za 2020. te potvrda Financijske agencije o preuzetom izvještaju, u elektroničkom obliku (e-poštom). Također, Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (kolovoz 2021.) dostavljeni i Program rada i Financijski plan za 2020. te I. izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana, koje je usvojila Skupština Stranke.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled sudskih sporova u tijeku (a u poslovnim knjigama iskazane su obveze za usluge iz prethodnih godina za koje se vodi sudski spor u iznosu od 150.000,00 kn). Također, nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka se nije očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije.